

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-63/13-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Brno, Hamry 12
Sídlo:	Hamry 12/576, Brno, 614 00
IČO:	49465538
Identifikátor:	600108449
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	PaedDr. Karlou Havelkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Městská část Brno – Maloměřice a Obřany
Místo inspekční činnosti:	Hamry 12/576, Brno
Termín inspekční činnosti:	22. – 24. leden 2013

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle ustanovení § 174 odst. 2 c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola Brno, Hamry 12 (dále „škola“) v souladu s údaji uvedenými ve školském rejstříku vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny. V době inspekce se vzdělávalo v ZŠ ve 13 třídách 278 žáků podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* s motivačním názvem *Škola Hamry* (dále „ŠVP ZV“). Ve škole je evidováno 42 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Za poslední tři roky se celkový počet žáků nepatrně zvyšoval. Vzdělávání zajišťuje 21 pedagogických pracovníků ZŠ a 4 vychovatelé ŠD. Škola nabízí žákům 1. a 2. ročníku jednu hodinu týdně výuku anglického jazyka v nepovinném předmětu. Druhý cizí jazyk (německý) si mohou žáci zvolit od 7. ročníku. V odpoledních hodinách mají možnost navštěvovat různé zájmové kroužky.

Funkcionalistická budova školy se nachází v klidném prostředí Maloměřic. Je spádovou školou pro městské části Maloměřice a Obrány.

Od poslední inspekce v roce 2007 škola výrazně zlepšila své materiální podmínky v oblasti informačních a komunikačních technologií, téměř do všech kmenových tříd pořídila interaktivní tabule a v odborných učebnách umístila dataprojektory.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

Při přijímání žáků postupuje škola v souladu s právními předpisy. O své vzdělávací nabídce vhodně informuje veřejnost. Při přechodu dětí z předškolního vzdělávání do školy úzce spolupracuje s učitelkami mateřských škol.

Karierní poradenství a zajištění podpory vzdělávání žáků se SVP zajišťuje výchovná poradkyně. V případě potřeby zabezpečuje spolupráci s pracovníky školských poradenských zařízení a zákonnými zástupci žáků. Škola nemá jednotný systém v evidenci žáků se SVP. Dokumentaci těchto žáků nevedla výchovná poradkyně v úplnosti. V letošním školním roce zákonný zástupce jednoho žáka požádal o jeho individuální integraci na základě doporučení poradenského zařízení. Následně škola požádala o zřízení funkce asistenta pedagoga, ale nedodržela termín pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“). Jeden žák je vzděláván na základě doporučení speciálního pracoviště (klinického psychologa) podle zpracovaného plánu osobního rozvoje, 2 žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí se škola věnuje podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Žáci se SVP mohou na obou stupních ZŠ navštěvovat dyslektické kroužky. Výchovná poradkyně úzce spolupracuje s třídními učiteli 2. stupně ZŠ, školní metodičkou prevence a rodiči zejména při řešení jednotlivých případů (výchovné problémy, špatná docházka do školy a neprospěch žáka). Na většinu jednání s rodiči je přizvaná pracovnice odboru sociálněprávní ochrany dítěte a ve zvláštních případech (ničení školního majetku) Policie ČR. Karierní poradenství je zajišťováno na požadované úrovni. V této oblasti škola spolupracuje s Úřadem práce v Brně, zajišťuje exkurze na střední školy, organizuje setkání žáků s učiteli odborných středních škol. Prevence zaměřená na snižování úrazovosti, školní neúspěšnosti a rizikového chování žáků je systematická a cíleně zaměřená. Škola poskytuje žákům základní informace o zásadách bezpečnosti a ochraně zdraví, upozorňuje na případná rizika při činnostech ve vyučování i mimo něj. Ve sledovaném období se počet úrazů snižoval. Preventivní aktivity průběžně sleduje a vyhodnocuje výsledky jejich naplňování. Zmodernizované prostředí školy vytváří vhodné materiální předpoklady pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků.

V organizaci vzdělávání byly zjištěny nedostatky. K datu inspekce neodpovídaly ve dvou případech počty žáků při dělení na skupiny. V nepovinném předmětu *anglický jazyk* ve třídě I. B škola vzdělávala 26 žáků, což bylo v rozporu s nejvyšším povoleným počtem žáků ve skupině pro cizí jazyk (24 žáků). Ve vyučovacím předmětu *anglický jazyk bez rodilého mluvčího* v VII. třídě bylo zapsáno pouze 6 žáků v rozporu s minimálním počtem pro dělení a vytváření skupin (7 žáků). Tyto nedostatky byly v průběhu inspekce dány do souladu s platnou legislativou. Počty žáků ve třídách a počty hodin v jednom sledu a délka přestávek odpovídají příslušným ustanovením školských předpisů. Škola neumožnila žákům vstup do budovy mezi dopoledním a odpoledním vyučováním 20 min. před začátkem odpoledního vyučování, což rovněž neodpovídalo právním předpisům. Rozvrhy hodin jednotlivých tříd respektují reálné vnější i vnitřní podmínky školy a jsou sestaveny podle učebního plánu ŠVP ZV. Disponibilní hodiny škola účelně využila k posílení povinné výuky vybraných předmětů. Nabídka volitelných předmětů na 2. stupni ZŠ

(německý jazyk, konverzace v anglickém jazyce, společensko-komunikativní výchova, informatika) a nepovinného předmětu na 1. stupni ZŠ (*anglický jazyk* v 1. a 2. ročníku) cíleně rozvíjí talent a nadání žáků, prohlubuje jejich znalosti a dovednosti. Organizace vzdělávání nebyla v době inspekce jednotná ve všech souvisejících dokumentech školy (rozvrh hodin, školní řád, ŠVP ZV).

Kvalita sledované výuky měla celkově velmi dobrou úroveň. Rozvoj osobnosti žáků, včetně žáků se SVP, byl efektivní díky účinným vzdělávacím metodám, diferencovanému přístupu pedagogů k žákům, individualizované výuce, příjemnému pracovnímu prostředí a pozitivní atmosféře. Žáci velmi dobře pracovali s textem, ojediněle řešili problémové úkoly, učili se spolupracovat a organizovat svoji práci. Materiálně byla výuka zajištěna účelně a efektivně. Žáci využívali podle potřeby pracovní listy, učebnice, názorné učební pomůcky aj. V některých hodinách byla vhodně zařazena jednoduchá prezentace učiva s využitím ICT. Průběžné hodnocení žáků mělo většinou motivační charakter. K sebehodnocení a vlastnímu hodnocení byli žáci vedeni jen ojediněle. Celkově volené metody a formy práce pozitivně ovlivňovaly a motivovaly žáky k učení a přispívaly ke zlepšování jejich osobních výsledků a rovněž je vedly k osvojování klíčových kompetencí zejména osobnostních, komunikativních, sociálních a k učení. Vzdělávání mělo příznivý vliv na rozvoj funkčních gramotností, zejména gramotnosti matematické, čtenářské a sociální. Výuka anglického jazyka vedená rodilým mluvčím motivovala žáky k rozvoji komunikativních dovedností a podporovala multikulturní výchovu.

Hodnocení individuálních a skupinových výsledků vzdělávání ve sledované výuce probíhalo podle deklarovaných zásad a kritérií, které jsou uvedeny ve ŠVP ZV. Slovní hodnocení bylo adresné k hodnoceným pracovním skupinám i k jednotlivým žákům. Grafické záznamy výsledků hodnocení žáků na nástěnkách ve třídách 1. stupně jsou informací o individuálních učebních výsledcích každého žáka. Hlavní výsledky vzdělávání žáků v předmětech výchovného zaměření, jejichž základem jsou především individuální vlohy, dispozice popř. talent každého jednotlivce, jsou příliš přísně klasifikovány a hodnoceny. Tato skutečnost není motivujícím faktorem k cílenému zlepšování výsledků vzdělávání v těchto předmětech. Stejně tak individuální hodnocení tzv. školních povinností, které nejsou ve ŠVP definovány ani předmětově ani oborově.

Škola se zjišťováním výsledků vzdělávání zabývá. Jeho hodnocení je pojato systémově, probíhá pravidelně a výsledky vzdělávání jsou částečně analyzovány. Systém školních prověrek a testů, čtvrtletních písemných a kontrolních prací je účinným nástrojem pro zjišťování kvality výsledků vzdělávání žáků na obou stupních ZŠ. Škola využívá rovněž komerční testy, které aplikuje k reflexi vzdělávací úrovně žáků 5. a 8. ročníku ZŠ a to v oblasti hlavních předmětů. Významnou pozornost škola věnuje prezentaci žáků v soutěžích, olympiádách na úrovni školy, kraje a republiky. Výsledky vzdělávání zveřejňuje ve výroční zprávě a na webových stránkách školy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávání žáků probíhá podle ŠVP ZV. Na základě srovnávací analýzy ČŠI z roku 2009 ředitelka školy přijala opatření a v učebním dokumentu byla dopracována charakteristika školy a oblast vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním. ŠVP ZV byl inovován od 3. září 2012. Škola vytváří podmínky pro podporu nadání, talentu a zájmů žáků formou pestré nabídky volitelných předmětů a řady zájmových útvarů (např. pěvecký sbor, míčové hry, florbal).

Škola splňuje požadavky na odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a poskytování školských služeb. O své činnosti vykazuje ve výroční zprávě pravdivé údaje, ale ve statistickém výkaznictví nepřesné (počet žáků vzdělávaných dle IVP). Řízení školy je efektivní, protože funguje vnitřní informační systém, delegované pravomoci učitelé, až na výjimku (výchovné poradenství 1. stupně ZŠ, PK cizích jazyků), využívají ku prospěchu trvalého rozvoje školy, předmětové komise a metodické sdružení jsou přínosem pro inovace vzdělávání. V téměř rodinném prostředí je řízení školy založené na každodenním kontaktu ředitelky školy se všemi pracovníky. Ředitelka delegovala část kompetencí na pedagogické pracovníky, avšak v některých případech (výchovné poradenství na 1. stupni, předsedkyně předmětové komise cizích jazyků) nebylo toto delegování funkční. Ředitelka školy v dokumentu *Dlouhodobá koncepce školy* z 1. září 2012 nastínila stěžejní úkoly školy, jejichž cílem je vytvořit ve škole *místo aktivního a co nejvíce radostného prostředí poznávání, kde jsou přirozeně respektovány individuální zvláštnosti a potřeby dětí z rozličného sociálního zázemí městské části*. Naplnění dlouhodobých cílů vedení školy průběžně sleduje a vyhodnocuje. V současné době pracuje na eliminaci slabých stránek. Ty byly publikovány v poslední aktuální SWOT analýze tzv. Mapě školy s cílem přijetí následných a účinných opatření ke zkvalitňování výsledků vzdělávání. Tato opatření projednává na pedagogické radě a jejich účinnost kontroluje prostřednictvím metodických orgánů. S pedagogickou radou rovněž projednává veškeré školní dokumenty. Školní řád neodpovídá právním předpisům (např. chybí některá práva zákonných zástupců, organizace vzdělávání, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků nejsou jeho součástí).

Škola má po stránce odborné kvalifikace téměř vynikající personální předpoklady ke vzdělávání podle ŠVP ZV a školského zákona. Ředitelka školy byla do funkce jmenována, má dlouholeté zkušenosti s řízením školy. Z celkového počtu 24 pedagogických pracovníků je jeden učitel nekvalifikovaný. Ten si v současné době zvyšuje kvalifikaci studiem na vysoké škole. Stabilizovaný pedagogický sbor charakterizuje jeho profesní a věková vyváženost. Učitelé svoji kvalifikaci umí účinně aplikovat ve vzdělávání žáků. Kvalita personálních podmínek je příznivě ovlivňována cíleným a plánovitým dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, které je zaměřeno na inovace ve vzdělávání a rozvoj školy a dle finančních možností rovnoměrně rozloženo mezi učitele. Z výše uvedených zjištění vyplynulo, že by ke zkvalitnění práce výchovné poradkyně přispělo absolvování specializačního studia.

ZŠ disponuje v současné době 13 kmenovými učebnami, 4 odbornými učebnami pro výuku angličtiny, informatiky, fyziky a chemie, hudební výchovy a školní tělocvičnou s protiskluzovým povrchem. V bezprostřední blízkosti školy využívá hřiště, na kterém je v zimních měsících umístěna nafukovací hala. Vybavení školy odpovídá současnému trendu a předpokladům pro vzdělávání a naplňování cílů ŠVP ZV. Mírným nedostatkem jsou zejména stísněné prostory ŠD. Pouze 2 oddělení mají samostatné prostory, zbylá 2 oddělení využívají kmenové třídy. Nedostatek prostoru ztěžuje výuku pracovních činností, oborově zaměřených na technické činnosti a přípravu pokrmů.

Škole se postupně daří zlepšovat spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Vzájemné vztahy se zřizovatelem ředitelka školy hodnotí velmi pozitivně. Školská rada především schvaluje a vyjadřuje se ke školním dokumentům. Oboustranně prospěšná je spolupráce s místními mateřskými školami, pobočkami Knihovny Jiřího Mahena a studenty Pedagogické fakulty MU Brno, kteří ve škole absolvují praxi a organizují projektové vyučování. Velkým přínosem k rozvoji sociální gramotnosti žáků jsou pravidelná setkávání s klienty *Domu důstojného stáří*. Na velmi dobré úrovni je spolupráce s místními organizacemi, zejména sportovními (házenkářský oddíl). O vzdělávací nabídce, četných aktivitách a úspěších

školy vypovídají její zdařilé webové stránky. Velkým přínosem pro prezentaci školy na veřejnosti jsou pravidelná vystoupení pěveckého sboru Boni discipuli.

Škola v období let 2009 až 2011 měla dostatek finančních prostředků k zajištění vzdělávání žáků podle ŠVP ZV. Pro svoji činnost využívala prostředky státního rozpočtu v průměru 1 494 tis. Kč ročně (byly použity zejména na mzdy a zákonné odvody, na učebnice, učební pomůcky a DVPP) a příspěvku od zřizovatele v průměru 2 500 tis. Kč ročně (byl využit na zajištění provozu, zlepšování materiálních podmínek výuky a mzdové prostředky). Škola každoročně získávala prostředky i z projektů vyhlášených MŠMT, např. na *Zvýšení nenárokových složek platů jak pedagogických, tak i nepedagogických pracovníků*. Z projektu *EU peníze školám* v roce 2011 škola čerpala dotace ve výši cca 824 tis. Kč.

Závěry

Škola poskytuje základní vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Evidence žáků se SVP a systém poradenské pomoci nejsou na 1. a 2. stupni ZŠ jednotně nastaveny. Oblast prevence projevů rizikového chování žáků je funkční.

Úroveň řízení školy je standardní, nedostatky byly zjištěny v dokumentaci školy a v evidenci žáků se SVP. Škola na základě mapování školního klimatu přijímá opatření ke zkvalitňování výsledků vzdělávání a postupně vyhodnocuje jejich účinnost.

Realizovaný ŠVP ZV je zpracován v souladu s RVP ZV. Personální, materiální i finanční podmínky ZŠ jsou na velmi dobré úrovni a umožňují naplňování ŠVP ZV. Partnerské vztahy přispívají ke zkvalitňování vzdělávací nabídky.

Podpora rozvoje osobnosti žáků je na standardní úrovni. Projevy úrovně klíčových kompetencí žáků dosahovaly v hospitovaných předmětech celkově požadované úrovně. Při organizaci vzdělávání žáků ve skupinách nebyl dodržen předepsaný počet žáků, vstup žáků do školy mezi dopoledním a odpoledním vyučováním nebyl správně nastaven.

Oblasti, které vyžadují přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků:

- a) **školního řádu (ustanovení § 30 školského zákona)**
- b) **nastavení jednotného systému výchovného poradenství a evidence žáků se SVP**
- c) **dodržení termínu zpracování IVP pro žáka se SVP (ustanovení § 6 odst. 5 vyhlášky č. 73/2005 Sb.)**
- d) **předávání údajů z dokumentace školy (ustanovení § 3 odst. 2 vyhlášky č. 364/2005 Sb.)**

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. *Zřizovací listina příspěvkové organizace Statutárního města Brna – městské části Brno-Maloměřice a Obřany pro Základní školu Brno, Hamry 12, ze dne 30. září 2009*
2. *Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – tisk ze dne 18. ledna 2013*
3. *Jmenování do funkce ředitelky školy, ze dne 3. července 1997 s účinností od 1. srpna 1997*
4. *Jmenování do funkce ředitelky školy, ze dne 21. června 2012 s účinností od 1. srpna 2012*
5. *Dlouhodobá koncepce školy, ze dne 1. září 2012*
6. *Koncepce školy, ze dne 31. srpna 2012*
7. *Školní řád, ze dne 1. září 2011*
8. *Klasifikační řád školy, ze dne 1. září 2012*
9. *Zápisy z pedagogické rady, od školního roku 2008/2009*
10. *Předmětové komise (5 kusů)*
11. *Hospitační činnost ředitelky školy ve školním roce 2012/2013 (13 kusů)*
12. *Plán práce školní rok 2012/2013*
13. *Organizační řád základní školy, ze dne 31. srpna 2012*
14. *Dokumentace výchovného poradce ve školním roce 2012/2013*
15. *Zápisy z jednání výchovné komise ve školním roce 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013*
16. *M3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2012 ze dne 3. října 2012*
17. *Výroční zpráva – školní rok 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012*
18. *Žákovské knížky žáků 3. – 9. ročník (vzorek)*
19. *Třídní knihy 1. – 9. ročník, školní rok 2012/2013*
20. *Plán práce výchovného poradce školní rok 2012/2013*
21. *Zpráva výchovného poradce o činnosti v I. pololetí školního roku 2012/2013, ze dne 15. ledna 2013*
22. *Minimální preventivní program pro školní rok 2012/2013, ze dne 20. září 2012*
23. *Hodnocení minimálního preventivního programu za školní rok 2011/2012, ze dne 14. září 2012*
24. *Přehled žáků se SPU školní rok 2012/2013, ze dne 23. ledna 2013*
25. *Přehled žáků se zdravotními problémy školní rok 2012/2013*
26. *Rozhodnutí o přijetí k povinné školní docházce v roce 2012 (62 kusů)*
27. *Rozhodnutí o přestupu žáka do základní školy ve školním roce 2012/2013*
28. *Školní vzdělávací program pro základní vzdělání č.j.258A/2007 platný od 1. září 2007, aktualizovaný k 3. září 2012*

29. Doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků, ve školním roce 2012/2013
30. *Knihy úrazů*, vedená od 1. 9. 2011
31. Kontrolní práce žáků, ve školním roce 2012/2013
32. Zápis z jednání školské rady ZŠ Hamry, vedené od 1. 9. 12. 1. 2006
33. *DVPP – plán dalšího vzdělávání*, školní roky 2010/2011, /2011/2012, 2012/2013
34. *Mapa školy I*, 2010
35. *Souhrnná zpráva - Testování PPPZ Modul A pro 5. a 8. třídy*, 2010
36. Zápis z metodického sdružení 1. stupně ZŠ Brno, Hamry, ve školním roce 2012/2013
37. *Klasifikační řád školy*, ze dne 1. září 2012
38. *Rozvrhy hodin podle tříd*, ve školním roce 2012/2013
39. *Dozory na chodbách 2012/2013*
40. *Časový plán vyučovacích hodin*
41. Projekt OP VK CZ.1.07/1.4.00/21.1245
42. *Smlouva o zajištění výuky cizích jazyků rodilým mluvčím* ze dne 27. ledna 2011
43. Učební plán pro I. a II. stupeň ZŠ
44. *Dohoda o společném užívání sportovních zařízení*, ze dne 31. října 2012
45. *Skupinové dělení žáků*, ve školním roce 2012/2013
46. Vzorek žákovských knížek a žákovských sešitů ve školním roce 2012/2013
47. *Záznamy o práci v nepovinném předmětu Anglický jazyk*, ve školním roce 2012/2013 ve třídách 1. A, 1. B, 2. A, 2. B
48. *Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům* za rok 2009, 2010 a 2011
49. *Účetní závěrka za kalendářní rok* zpracovaná k 31. prosinci 2009, 2010 a 2011
50. *Zkrácená hlavní kniha* za rok 2011

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 8. února 2013

Mgr. Jana Vágnerová, školní inspektorka

Jana Vágnerová, v. r.

Mgr. Zdeňka Vladíková, školní inspektorka

Zdeňka Vladíková, v. r.

PaedDr. Petr Zábranský, školní inspektor

Petr Zábranský, v. r.

Mgr. Marek Dobeš, školní inspektor

Marek Dobeš, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 18. února 2013

PaedDr. Karla Havelková, ředitelka školy

Karla Havelková, v. r.

Připomínky ředitele školy/školského zařízení

Připomínky byly/nebyly podány.